

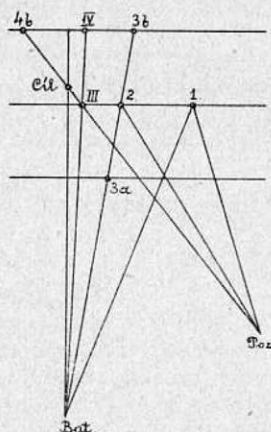
Třetí serie ran při střelbě s jednostranným pozorováním.

Ze znění předpisu D-VII-1, čl. 503 a 512 je všeobecně odvozována představa, že při střelbě s jednostranným pozorováním nařizuje předpis provedení střelby ve dvou údobích: nejprve zjištění poměrů, potom vlastní zastřelení.

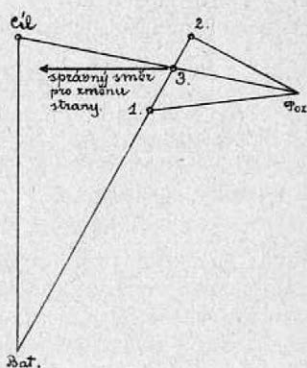
Zjišťujeme-li poměry před zahájením střelby (podle tabulek a p.), je představa o dvou údobích činnosti zcela správná. Jsou to údobí: 1. zjištění poměrů a 2. vlastní střelba. Zjišťujeme-li však poměry střelbou a držíme-li se této představy, narazíme na obtíže, které nás nutí, abychom se od ní odchýlili a dostali se na pozorovací přímku dříve, než máme všechny poměry zjištěny, a to hned po zjištění stranového poměru (resp. dálkového při velkých pozorovacích úhlech). Je při tom zřejmé, že nedodržíme očíslování serií ran, jak uvádí čl. 503, zato však vyhovíme ustanovení téhož článku, aby skok při zjišťování druhého poměru byl udělán „ve vhodném smyslu“.

Příklad (viz náčrtek 1): S počátečními prvky vystřílíme 1. serii ran a pozorujeme její střed v bodě 1. Nemůžeme mít žádné pochybnosti o směru příští změny strany: bude to vždy skok k pozorovací přímce. Uděláme jej a dostaneme se na př. do bodu 2. Tím dostaneme stranový poměr.

Držíme-li se článku 503 doslovně, musíme nyní udělat skok k zjištění dálkového poměru, a to „ve vhodném smyslu“. Nemáme však dosud žádného vodítka k posouzení, jaký skok bude skutečně vhodný, t. j. zda máme délku prodloužit, či ji zkrátit. A tak nezbyvá střílejícímu, než aby se odhodlal ke skoku do bodu 3a nebo 3b bez jakéhokoli logického podkladu a s risikem, že si zvolí právě to nejhorší řešení.

Náčrtek 1.

Náčrtek 2.

Z praxe víme, že se za těchto okolností řídí střílející zpravidla opět heslem „k pozorovací přímce“. Dostane se tedy do bodu 3a a zjistí dálkový poměr. Potom použije dříve zjištěného stranového poměru a uvede rány na pozorovací přímku do bodu 4a. Z náčrtku je vidět, že při tom chybil, že by měl jít do bodu 3b a potom 4b. Kdyby to byl udělal, měl by cíl zarámován příští řadou na př. na 200 m. To se však zjistí až později při hrubém zastřelení a bude to stát několik zbytečně vypálených serií a prodloužení doby zastřelení.

Z náčrtku 1 je rovněž vidět, že by tento postup byl správný, kdyby 2. serie byla dlouhá anebo krátká, avšak ležící na opačné straně pozorovací přímky. Nemůžeme však posoudit dostřel, dokud nejsme na pozorovací přímce!

Co je tedy v praxi při řešení otázky lepší? Dodržet pořadová čísla serií, jak uvádí čl. 503, anebo vyhovět témuž článku v požadavku o skoku ve vhodném smyslu? Nemůže být pochybnosti o tom, že to poslední je důležitější. Chceme-li tomu vyhovět, věnujme třetí serii nikoli zjištění nedostávajícího se poměru, nýbrž uvedení ran na pozorovací přímku. Jakmile máme střed serie v bodě III, nemůžeme mít ani stínu pochybnosti, že serii příští musíme vypálit (v našem případě) s délkou prodlouženou, abychom se dostali do bodu IV a potom do bodu 4b. Mimo jiné dosáhneme tím také, že poměr bude přesnější, neboť jsme blíže k cíli.

Analogicky při velkých pozorovacích úhlech (viz náčrtek 2) uděláme 1. skok změnou do dálky, potom uvedeme rány na pozorovací přímku V/ω a tím zjistíme vhodný smysl pro změnu strany. Bude to čtvrtá serie, nikoli třetí!